

DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.
Megjelenik mindennap
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s lap tulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel

Jegyzők kérelmei.

Debreczen, márcz. 8

A jegyzők, a kiknek vállain a közigazgatás legsúlyosabb feladatai nyugszanak s a kiknek kezében csomósodik össze a közigazgatás ezer és ezer szála, rég idők óta panaszkodnak és keseregnek súlyos terheik miatt. Sok igazuk van. A jegyzőknek mindentudóknak kell lenniök. A jegyző végzi és intézi el községe lakosainak ugyszólván minden ügyes-bajos dolgát. Ügyvédje, tanácsadója, sőt sokszor még orvossa is a községének, a melynek a legtöbb esetben minden egyes polgára hozzá fordul, ha bármilyen baj éri.

Teendője, munkája temérdek, felelőssége egyike a legsúlyosabbaknak. Ő kezeli az összes állami és községi adókat, eljár minden közigazgatási ügyekben, vezeti a bagatellbírást, eljár minden közegészségi és rendészeti ügyben, de egy lélekzetre felsorolni nem tudnók, mennyi minden munka hárul rájuk.

Ezzel szemben néhány — ugynevezett „zsiros” — jegyzőségtől eltekintve, a jegyzőségek túlyomó részben olyan silányul vannak dotálva, hogy a tisztességes megélhetést szinte lehetetlenné lesznek. Ez az oka annak, hogy a visszaélések igen gyakran fordulnak elő s ez az oka annak, hogy sok, különben derék, buzgó ember esett áldozatul a szegénységnek és a tények tanúsága szerint annak a körülménynek is, hogy a lelkiismeretlen, köny-

nyelmű, vagy megszorult jegyzőnek ezer ezer alkalma van a visszaélésekre. Távol van tőlünk, hogy ezeket mentegessük, de ha igazságosak akarunk lenni, rá kellett mutatnunk a megtévelyedések kuforrására.

Az anyagi bajok mellett majdnem fokozottak mértékben sujtja a jegyzői kart a szolgálati pragmatika hiánya. A jegyző lehet hármenyire törekvő, szorgalmas és lelkiismeretes, soha sem tudhatja, mikor és miért éri gáncs ócsárlás, dorgálás, kissebnyagyobb pénzbírság, sőt a fegyelmi vizsgálat is. Számos esetet tudunk, a melyekben a jegyző a hivatali önkénynek, a felsőbb hatóságnak, a szolgabíró, vagy főszolgabíró személyes bosszujának esett áldozatul. A jegyző hatásköre oly széles, oly messzeágazó, hogy mi sem könnyebb, mint betekötni. A jegyzői karnak itt csak az az egy szomorú vigasztalása van, hogy a feljebbvalói sem mentek a mizériáktól, csak a dolog természetében rejlik, hogy a felsőbb hatóságokat ért gáncsok kamatosztul hullanak a jegyzők fejére.

Mégis általában és nagyjában megfeleleltek és megfelelnek hivatásuknak. Az ő buzgóságuk tette lehetővé máig is, hogy hivatásukat a rendszer körülményeihez képest hiven teljesíthették. De végre itt az ideje, hogy bajaikon, a melyek egyszersmind a közigazgatás bajai is, végre alaposan segítsen a törvényhozás.

A segítségért és régi panaszaik meghallgatásáért fordult tegnap a jegyzői kar választmánya Széll Kálmánhoz, mint belügyminiszterhez, kinek különben úgy is,

mint volt közigazgatási tisztviselő, úgy is mint két elsőrangú pénztintézetnek elnöke ezer és ezer alkalma volt a jegyzői kar bajaival, kívánságaival és óhajaival megismerkedni. Ismeri is azokat és egyik főfeladatának fogja tekinteni, hisszük, hogy mielőbb — a közigazgatás reformját keresztül vinni. Mert a jegyzői kar bajait csak e reform keretében lehet orvosolni. Jól tudják ezt maguk a jegyzők is, a kik leglelkesebb hivei az állami közigazgatásnak. A miniszterelnök már a képviselőházban is, tegnap a jegyzők előtt is kijelentette, hogy a járási közigazgatás anomálián akar első sorban segíteni.

Ebben a kijelentésben benne van a biztos garanciája annak, hogy a jegyzői kar kívánságai, a mennyiben a közérdekkel függnek össze, megfogják valósulni és így ők remélhetik ügyük jobbair fordulását.

Képviselőház ma délelőtt ülést tart. A kereskedelmi költségvetés tárgyalásának folytatása és a vasutasok helyi adójáról szóló javaslat volt napirenden. A kereskedelmi társasághoz Szághy Gyula, továbbá Kollósváry Kiss István, Molnár Jenő vannak szólásra följegyezve.

A községi tejeipölök nyilvántartása A rutén nép érdekében megindított gazdasági akcióival kapcsolatban némely közigazgatási és rendőri intézkedésre lesz szükség. Ebből a célból Sélley Sándor miniszteri tanácsos, Egan Ede miniszteri megbízott társaságában a rutén vidékekre uta-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Éretlen! . . .

— Bakfis történet. —

— A „Debreczeni Hirlap” számára. —

Treu Éva után németből

Grünvald Teréz.

(Folytatás.)

És nátra fordítá a szót. Én magamban mondtam, hogy ő is épen oly ódivatu, mint anyám, ki szinten tulságos áradozónak találja kifejezéseimet. Hogy másféle férfiaknál talán tartózkodóbb az ember, de ha valaki híres, szabad talán, hogy elragadócnak találjuk?!

Ilyesmit persze nem mondtam nénémnek. Idősebb emberek az ifjuság lelkesedését oly gyakran nem értik meg!

Kérdezte még néném, hogy tetszettek a többi vendégek. Kijelentettem, miszerint az urak kopasz fejűek és szemüvegeiket utálatosnak találom, beszédjüket elszenvedhetetlennek.

Ugy látszik, nénémet ez nulatattata. Ez csak természetes, — mondá — én sem viseltem épen előszárettel a kopasz fejek és szem-

üvegek iránt. De e koponyák legtöbbszörében egész tisztességes adagész és humor rejtőzik Vilmi! Persze, alig kívánhatom, hogy ezt méltányolni tudjad!

Óh! Ebben alaposan csalódtam! Tudom én a szellemet, a humort is méltányolni, de csak kívánhatok egy kis figyelmet az emberektől.

Nemkülönben feltűnő volt, hogy anyám mily nagyszerű értelmet tanusított a kivételes emberek iránt való véleményemhez. Nevezetesen a közelebbi napon küldtem haza első részletes tudósításomat. Természetesen Harrang urról is írtam — még pedig böcs előrelátással, nagyon mérsékelt kifejezésekkel.

És ime! Mit tapasztaltam? — Anyám felelte teljesen kitérő volt és nekem úgy látszott, hogy Harrang ur rendkívül érdekelte. Minderről körülményesen kérdezősködött. Pl. hogy nő-e már? a mi még nem volt, és még sok mindent, a melyekre ne nem is tudtam válaszolni. Ezenkívül tudakozódott Renáta néném egészsége és kinevezése felől, holott éddig Renáta néném hogyléte aggasztotta legkevésbé. De anyám némelykor oly különös!

Pár nappal ezután volt a piknik, a mely-

kitűnően sikerült. Voltunk ott vagy harminczan, asszonyok, leányok, urak, öregek ifjak vegyesen. Én ez alkalommal rózsaszín szallagos, fehér ruhámat vettem föl és vadvirágokkal borított szalmakalapomat. Nem vagyok hiu, de azt hiszem, nagyon szép ée fígen előkelő lehettem. — Néném világos szürke ruhát hordott, rózsás kalappal és mindonki — aki csak nekem bókkolt — és ezt többen tették mindjárt hozzáfűzte: „És nénye kisasszony oly ifju és oly pájos, mintha csak idősebb nővére volna!”

Nem tagadom, ez bosszantott! Nénémnek is meg volt az ideje, mikor ifju és csinos lehetett, de most már idősebb hölgy, kinek éppen nem való, hogy bókkokat esikarjon ki! Meg is mondtam ezt Annának — hát már ekkor tegeztem — de ő nem értett, hanem csodálkozva mondá: Nekünk ez egyre megy Vilmi!e, csak jól mulassunk!

Jó! — én felőlem! — mulattunk is. Mi fiatalok, az igazi fiatalok, külön csoportot alkottunk és mikor az erdőben fölütöttük sátorfánkat, mindegyik ur választott magának hölgyet, kit a szükségesekekkel ellátott.

Velem igen csinos fiatal ember foglalt otzott, a ki hasonlított is Higavvis Róbertnek.

zett, helyszíni tanulmányozás és tapasztalat szerzés végett. A belügyminiszterium rendőrségi osztályának főnöke tizenöt napig fog a rutén vidéken utazni és az ott közvetlenül szerzett tapasztalatok alapján fogja megtenni a z i d e g e n t e l e p ü l ő k b e ő z ö n l é s é n e k megállása czéljából a szükséges intézkedéseket. Mint mi értesülünk, ezek az intézkedések első sorban a községi törvény, az 1886 évi XXII. törvényeziknek a községi hatóságra, a községi illetőségre, különösen a t e l e p ü l é s r e vonatkozó rendelkezéseit érintik. A községi törvénynek ezen rendelkezéseit a községi hatóságok eddig igen gyarló módon fogantositották, úgy hogy igen ritka községben vezetnek rendes lajstromot a községi helyi illetőségekről; a települők nyilvántartását pedig teljesen elhanyagolják. Legfőbb oka ennek a bajnak az, hogy az egyes községek hatóságai a kellő értelem hiányában képtelenek aközségi törvényt végrehajtani. Ez különösen áll a felső vidéki községekre, hol még a községi bíróság is irástudatlan ember és a nagy szegénység miatt 8-10 községnek van egy közjegyzője, ki a legjobb akarat mellett sem képes ellenőrizni a települők, mert évenként alig egyszer két szer látogat el szétszórta, hegyvidéki községeibe. Azokban a községekben tehát, hol ilyen állapotok vannak, esetleg állami közegre (esendőrségre) bízzák a települők nyilvántartását és ellenőrzését.

Mindezen intézkedések keresztülviteléhez azonnal hozzáfognak, mihelyt Sélley Sándor miniszteri tanácsos visszaérkezik körutjából.

Felfüggesztett alispán. Palugyay Gyula Liptómezei alispán Széll Kálmán miniszterelnök tegnap felfüggesztette állásától. Oka ennek az, hogy legutóbb K f f k a László belügyminiszteri osztálytanácsos vizsgálatot tartott Liptómezeiben s a vizsgálat során olyan dolgokra bukkant, melyeket az erélyes belügyminiszteri beavatkozást szükségessé tették. Ezzel a hírrel kapcsolatban további rendszabályokat emlegetnek, a miből azonban csak annyi igaz, hogy Liptómezeiben a vizsgálat még nincs befejezve, tovább foly s ujjabb, a tegnapihoz hasonló intézkedés csak akkor várható, ha a folytatandó vizsgálat erre megfelelő okot fog földeríteni.

olyan volt a haja, éppoly fehérek a fogai, csak szemei nem ragyogtak úgy felém, mint a Róbertéi: De azért Kedves és figyelmes volt irántam. Költeményekből vett idézeteket mondott szépségesre, a mit én nevettem, habár hittem, hogy így gondolja.

Az öregek csoportjában Harrang ült a néném mellett. Nagyon közönségesnek és unalmasnak látszott; egyszerűen ráült egy levágot fatörzsre s így bcszélgetett barátságosan a nénémmel. Némelykor felém pillantott, azt hiszem, titokban közöttünk szeretett volna lenni, hol annyian voltunk csinos fiatal leányok.

Mikor beesteledett, az erdész lakba vultunk, hol már minden elővult készítve a tánczhoz. És itt történt valami, a miért a fiatal leányok mindnyájan irigyeltek.

Ugyanis midőn az első táncz elején nénémmel csevegtem, — ki szalagjaimat erősítette meg — hozzánk lép Harrang ur és néném előtt meghajtja magát.

„Tánczoljak? — Én? — kérdé Néném és csodálkozva nézett rá. „Nem. Erről lemondok. — A tánczozópöket már régen kinőttem Harrang ur! — És ezt okosan is mondta.

A háboru.

márcz. 8.

A harcztérről alig érkezik hír. Ezeknek a hiányát pótolják az intervenczió előkészítéséről szóló láviratok, a melyek hol az orosz czártól, hol a német császártól várják a kezdeményezést. Igaz, hogy mialatt a békeközetítés hírei kelnek.

Anglia tovább mozgósít, e hét végén el indul a VIII. hadtest, Ausztráliából segély csapatokat küldenek,

Egyben pedig mindinkább beborul a politikai szemhatár.

Anglia és Franciaország közt folyton fokozódik a feszültség, a Times kesereg, hogy Európa a búrokat pártolja és Oroszország tovább terjeszkedik Perzsiában, a hol érdekei összeütköznek az angol érdekekkel.

Bloemfontein még mindig csak az ígéret földje az angoloknak, a majdani békének diktáló felét alig lehetne még ma megjósolni de a legjobb uton vagyunk, hogy a délafrikai háboruból világ háborúra ébredjünk egy napon.

Közvilágításunk jövője.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Debreczen, márczius 8.

Debreczen város közvilágításában új fordulónak kell bekövetkezni s a mikor mindenfelől nagy várakozással néznek északkeleti Magyarország góczpontjának minden irányu fejlődése elé, érthető az az érdeklődés, a mely a közvilágítás ügyének miként leendő eldöntése iránt joggal mutatkozik.

A kérdés már a döntés stádiumába lépett; határoztak a bizottságok, határozott a tanács s egy hét múlva a városi közgyűlés fogja tárgyalni a kérdést s mindenesetre igen érdekes eszmecserére s jelentékeny mérkőzésre van kilátás.

Igaz ugyan, hogy úgy a bizottságok, va lamint a tanács többsége a mellett nyilatkozott, hogy az ajánlatot tevő Ganz és társa

„De még ez egyszerre felvehetné, bizonyára jók lesznek!”

„Nem — nem, mondá néném, fejét erőlyesen rázva, már nem lesznek jók. De ha leküzdhetetlen kedvet érez a tánczhoz, itt áll a hugoskám, tizenhét éves élet nagyságában, ő bizonyára nem fogja meg tagadni!”

„Legnagyobb örömmel anélkül is fölkerterm volna természetesen!” mondá és mélyen meghajolt előttem, mélyebben mint néném élött.

Nagyon büszkének érteztem magamat, mert hiszen ezt mondta, hogy úgy is foglalkozott volna velem, és híres férfival még soha nem tánczoltam. egész elvörösödtem boldogságomban. — És hogyan tánczolt? Nem mint egy négy X-et tuhaladott ember, hanem — éppen úgy, mint a hogyan egy híres férfinak kell tánczolnia. Ha éppen össze akarom hasonlítani, Róbert talán még valamivel jobban tánczol, de sokkal jobban bizonyára nem tudot!

Mikor táncz után helyemre visszakisért, már már előállok kérelmemmel, a kéziratot illetőleg, — a midőn valami sokkal, de sokkal

özég bizassék meg a közvilágítás ellátásával, de ujjabb folyton erősbülő hangok emelkednek föl a házi kezelés mellett, a melynek tagadhatatlanul vannak kiváló barátai, a kik tekintélyöknek egész súlyát vetik a mérlegbe, hogy a közgyűlés elfogadj a 6 álláspontjukat s kimondja, hogy a közvilágítást házi kezelésbe kívánja vétetni.

Említettem fentebb, hogy ez irányban az illetékes bizottságoknak csak a kisebbsége nyilatkozik, míg a túlnyomó többség tudni sem akar róla, nem kívánván a várost ilyen nagy kérés vállalásba engedni, a melyről már kimutatták többször, hogy az anyagi haszon minden alapos reményét kizárja.

Eltelkintve attól, hogy a legközelebbi multban erős hangok emelkedtek a szeskereskedésnek házi kezelése ellen, e sorok írója, szintén elismerván a kisebbség jóakaratu, nemes buzgalmát, kénytelen kijelenteni, hogy a házi kezelés lehet jóakaratu szándék, de nem teljesen reális alapon álló számítás.

A városnak e kezelésnél azonnal kölcsön h 3 z kell folyamodni, még pedig jelentékenyhez, tehát nagyüzlethez kölcsön vett tőkével akarnak kezdeni, a mi már maga is kérésessé teszi a haszon származását.

Utálnak a házi kezelés igen tisztelt barátai P o z s o n y példájára, a hol a házi kezelés — tagadhatatlanul — jelentékeny anyagi hasznot eredményez. De itt kettőt kell figyelembe venni. Elsőben azt, hogy Pozsonyban — bár csekélyebb népességű — kétszer annyi a fogyasztás, mint a mennyire Debreczenben számítani lehet, mert itt a magán fogyasztás feltűnően csekély, mert a lakosság nagy része nem ily világoztást veszen igénybe, lévén nálunk sok oly lakó, a kik egyáltalában nem világoztanak, mert az év jelentékeny részét házon kívül töltik, — télen pedig sajnálva a világoztást korán pihenőre térnek. — Már pedig csak nagy fogyasztás mellett lehet olcsó áron számítani s a házi kezelés furcsán jönne ki, ha nem emelkednék a fogyasztás lehető magasra. — A másik a mit figyelembe kell venni azt, hogy a világoztás előállításához szükséges szén Pozsonyba éppen

jobb történt. Lehajolva ugyanis kissé hozzám, azt kérdé: „Megengedné kisasszony hogy egy képemhez lefessen?” — Hogyan? — mit mondott? — Engem akar lefessni? Engem Lafrenz Vilrát? Egy híres képen legyek? Szívem egyszerre rettenetesen kezdett dobogni.

„Akarnék,” mondám, de nem akartam befajezni. Hátha nem jól hallottam.

„Most nagy képen dolgozom, a tavasz fogja jelképezni és Önnek megjelenése pompásan beleillenek. Persze igen nagy sziveség volna öntől!”

„De kérem, büszke leszek rá!” mondám sietve és boldogan.

„Nos, ez nagyon szép öntől; köszönöm most már csak a nénitől kell megkérdennem megengedi e hogy az ülésekre házába jő, hessék és főképen, hogy beleegyeznek az egész dologba.”

Nem engedni meg? Ezt nem teheti nekem néném. Mindjárt táncz végezetével hozzám mentünk, és ő pár percnyi habozás után igen mondott. Az elsőülés idejét mindjárt másnap reggelre beszéltük meg.

felényibe kerül mint Debreczenbe, a mely tény, szintén a házi kezelés megnehezítését, mondhatni lehetlenségét jelenti.

De minek bajoskodnék a város a házi-kezelés ezer aprólékoságaival akkor, a midőn az a cég, a mely felé eddig is fordult a közbizalom oly előnyös ajánlatokat tesz, hogy nem csak nyilatkozni nem kellene fölöttük hanem gyorsan megragadni az alkalmat és szerződésre lépni vele. — Kötellezi magát ez a társulat az egész világítási hálózat gyors készítésére, a világítási művek vezetésében, ellenőrzésében tekintélyes befolyást enged és biztosít a városnak s egy esetben, ha a város meggyőződött, hogy a vállalat tényleg jövedelmező, azt bizonyos idő múlásával megválthatja, azzal szabadon rendelkezhetik!

Ugyan kérjük szeretettel, ily ajánlattal szemben, mire való még a házi-kezelés fölött is vitatkozni!

De tegyük ki a várost újabb kísérletezésnek. Sokba kerülhet az nagyon s kevés hasznalás mentésnek a jóakarát.

Várjuk be, hogy valóban kincses. bánya e hát a közvilágítás kezelése, s ha ennek bizonyul, úgy mindenesetre élni kell az ajánlkozó cég ama kijelentésével, hogy azt a város előbb részben, majd egészben magához válthatja.

Igy nincs semmi kockázatva. A vállalkozók dolga aztán az épületet virágzásba hozni s a város akkor a kész után nyújthatja ki a kezét. Addig pedig hagyjuk el a házi kezelést, s mely álomnak szép, de a gyakorlati életben reális alapja ez időszerint még nem mutatkozik.

Legyünk jó reménnyel s a biztos jót a kétséges jónak ne áldozzuk fel. Ezt követeli a város, és összes polgárainak jól felfogott érdeke.

Óriási sikkasztás az egri iparbanknál.

— Saját tudósítónktól —

Eger, márczius 7.

Nagy összegre menő sikkasztást követett el, — mint egri tudósítónk írja — az ottani iparbank kárára a bank főkönyvelője.

Harrang ur nénémnél maradt, es pedig Annához és barátaihoz siettem.

Ó, mily boldog és büszke voltam és mennyire irigyeltek mindnyájan, még azok is, kik azt mondták, hogy helyemben nem egyeztek volna bele, igen, sőt bizonyára, ezek irigyeltek a legjobban!

A multság még tovább is tartott, de Harrang ur egész este nem tánczolt többet; egyszer sem, csak egyedül engem választott a tánczra és, festményéhez! Ó, még büszke voltam! Természetesen nem mutattam, az ilyesmit nem igen teszi az ember. Másnap reggel képeslevezőlapokon megírtam anyámnak és Rezedának.

Máskülönben félig-meddig ugytűnt föl nekem, mintha a jó néninek nem tetszenék az egész dolog, habár nem mondott semmit. Hogy irigykedjék, azt nem teteleztem fel róla és ehhez tulságos előkelően is gondolkodott. Persze! De ha valaki egyszer nem illik egy tavaszi képbe, ezen már nem lehet segíteni! Az ifjuság csak egyszer virágzik, s én ifjú vagyok — Alleluja!

(Foly. köv.)

A sikkasztásra úgy jöttek rá, hogy Éliás Ferencz főkönyvelő a mult héten meglötte magát. Senki sem tudta, hogy mi lehet az öngyilkosság oka. A bank igazgatósága azonban vizsgálatot rendelt el s ekkor tünt, ki, hogy mi az ok?!

Éliás Ferencz ugyanis éveken át óriási összeget sikkasztott és az iparbankot a tönk szélére juttatta. Közel 25 éven keresztül állt az iparbank élén mint ügyvezető főkönyvelő, úgy, hogy a bank élete egybe volt növe az ő életével. Hozzájárult ehhez a pozícióhoz az a feltétlen bizalom, melylyel iránta viseltettek.

Igy történhetett, hogy a különben igen ügyes ember letért a becsület utjáról, hűtlennül kezelte a bank vagyonát, és — a mint egyik hátrahagyott levelében maga írja — éveken keresztül hamis mérlegekkel titkolta a bajt. Most tovább már nem volt képes titkolni, véget vetett szerencsétlen életének, — de ezzel egyuttal véget vetett a banknak is, melynek élén állott, mert a bank, melyet már annyi sorscsapás ért, ezt az igen súlyos csapást nem bírja kiheverni.

A váratlanul jött öngyilkosság okozta meglepetés közepette még nem látták az emberek, hogy milyen nagyságu az a baj, a mit ez az ember elkövetett. Csak most, hogy a bank igazgatósága és felügyelő bizottsága a rögtön megkezdett vizsgálatban tovább és tovább halad, tűnedeznek föl mindig újabb és újabb jelei a sikkasztásnak. Hogy mily mérvűek a hiányok, azt most még senki sem tudhatja és csak hosszabb vizsgálat fogja kideríteni.

Eppen ezért azok a rémhírek, melyek elvannak terjedve és melyek 100—200—300,000 forintnyi hiányról szólanak, ma még pozitív alappal nem bírnak; de hogy mit hoz a holnap és holnapután, azt megmondani senki sem képes.

Annyi tény, hogy a bank végzetes válságba került és ezután magát az egri pénzpiacot is válság fenyegeti. E válság megakadályozása, vagy legalább enyhítése céljából a bank igazgatósága és felügyelő-bizottsága minden tőle telhető dolgot megtesz. Az egri pénzintézetek képviselői már értekezletet is tartottak a válság megakadályozása végett.

A szatmári testvérgyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Szatmár márcz 7.

Régibb idő óta nincs újabb hír a szatmári testvérgyilkosságról, mely annak idején, borzalmasságával foglalkoztatta az egész ország közvéleményét.

A megrendítő ügyben, mint tudósítónk jelenti, most már befejezték a vizsgálatot, melynek folyamán mind a három vádlott a legapróbb részletekig töredelmes vallomást tett.

Pap Béla beismerte, hogy ő volt a bűntény értelmi szerzője.

Pap Zoltán beismerte, hogy neki is részese volt a gyilkosságban s hogy Béla vette rá, hogy busás jutalom fejébe vezesse ki Elemért a mezőre.

Zsoldis Mihály, a vádlottak legmakacsabbja, szintén beismerte, hogy a gyilkosságot a neki ígért kétezer forintért akként követte el, hogy az áldozatot előbb leütötte s azután kétszer belé lött.

A vád alá helyezés rövid idő mulva megtörténik s miután a vádlottak a vizsgálóbíró előtt kijelentették, hogy ellene teljebben nem fognak, az esküdtzéki végtárgyalás már májusban meg fog tartatni, s a minden emberi érzésből kivetkőzött testvérgyilkolók, elveszik igazságos büntetésüket.

A herczeg végrendelete.

— Saját tudósítónktól —

Nagy-Várad márczius 7.

Furfangos módon akarta egy pár svirhák becsapni Müller Salamon nagyváradi cukrászt, mint tudósítónk írja.

Márczius hó 4-én ugyanis Müller a következő levelet kapta Debreczenből:

Igen tisztelt Müller ur!

E hó 5-én délelőtt 11 és 12 óra között avagy délután 4 és 5 óra között Colonne herczeg ő fensége látogat el uraságot cukrászdájába. Igen kérem, hogy legyen szives az idecsatolt iratokat csakis a herczeg ő fensége kezeihez juttatni. Ha esetleg ő fensége nem menne oda, azon esetben kérem úgy a levél, mint az iratok megsemmisítését.

Maradok kiváló tisztelettel

Dörner Ernő.

a herczeg magyarországi titkára.

A levélben volt egy nyílt boríték, melyben az öreg Napoleon Cotonne herczeg halálzási bizonyítványa és végrendeletének koteles másolata volt.

Müller Salomonnak azonban nagyon gyanusnak tünt föl a dolog, annyival is inkább, mert Napoleon herczeg olasz volt a végrendelet pedig csndálatos képen magyarul volt írva.

Az igaz, hogy volt is aztán benne minden, a szeme káprázik az embernek, ha olvassa azt a rengeteg sok kincset, mit a fiatal herczeg örökölt, csakugyan hemzseg a végrendelet a sok százezernyi lírától, hitbizománytól, jövedelmektől, stb. úgy hogy Müller jobbnak látta, hogy ha a rendőrség hivatalosan fogja fogadni a herczeget.

A levélben említett napon csakugyan beállított a cukrászdába egy nyulánk barna fiatal ember, ki teát rendelt s aztán feltűnő édességgel Müller ur után kérdezősködött. Ekkor lépett be a cukrászdába egy rendőr biztos, kit midőn a fiatal ember meglátott, hirtelen felugrott.

— Fizetek! kiáltá s oda vetett egy pénz darabot az asztalra s nem is várva, hogy visszaadjanak neki, eltávozott.

Ebből a jelenetből is világos volt, hogy merényletet terveztek Müller Salamon pénztárczája ellen. A rendőrség aztán kutatta: ki lehet Dörner Ernő, a herczeg titkárja? S ime hamarosan rá is akadtak a nevére a Rendőri Közlöny mult évi november hó 15 iki 183-ik számában. Itt Dörner Jenő 21 éves szőke, bajusz és szakáltalan matröz volt tiszthelyettesről van szó, akit országosan köröznék. A leírás szerint magyarul, németül, angolul tisztán beszél és rendszerint jóhiszemű emberek becsapásából él.

Világos, hogy a csalók úgy tervezték a dolgot, hogy mikor a herczeg a végrendeletét kapja: pillanatnyi pénzzavarról fog panaszkodni, amiből Müller Salamon késésgesen fogja kiségiteni pár száz, vagy ezer forinttal.

A református énekeskönyv ügye.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest márcz. 8.

Tegnap és tegnap előtt tartotta ülését az egyetemes ev. ref. énekügyi bizottság. Az ülésen jelen voltak az ev. ref. egyház összes püspökei s az 5 egyház kerület által küldött képviselők.

A bizottság feladata a század elején 1806-ban készített énekeskönyv ujja alakítása. Ezen munkát már 25 évvel ezelőtt megkezdte a dunamelléki egyházkerület, de csak ujabban főleg pedig a mostani ülés után lehet remélni, hogy az rövid időn belül teljesen kielégítő módon fog bevégezni.

A gyűlés lefolyását a következőkben adjuk: F e j e s István elnök bejelentette, hogy eddig 6 füzetet adott ki javított zsolnárokból és dicséretekből. Egyben programot ad a jövő munkáikodás tekintetében.

A bizottság az elnök eddigi eljárását helyesli és kimondta, hogy a munkát a megkezdett alapon folytatni kívánja. Ezután két bizottságot küldött ki. Az egyik az énekeskönyvek felülbizárlását, a másik a dallamok revizálását végezi.

Az első bizottság tagjai F e j e s István elnöklete alatt B a k s a y Sándor, C z i k e Lajos, L é v a y József, B a l o g h Ferenc, a debreczeni ev. ref. theologia akadémia tudós tanára V á r ó Ferenc és R a d v á n y György. Az utóbbi pedig Sz. N a g y József, K á l m á n Farkas, D e á k Gerő, S o m o g y i Antal, P s e n y e c z k y N a g y Zoltán a debreczeni tanítóképzede ének tanára és S z ü g y i József.

A meglévő dallamok mellé részben régi de csak nemzeti jellegű dallamokat akar felvenni a bizottság, részben egészen új dallamokat. Ily értelemben adta tehát az utasítást az albizottságoknak is ki.

A fenti kérdések tárgyalásánál több pontnál erősebb vita támadt, melyben az értekezlet majd minden tagja részt vett.

Az ülés tegnap d. u. 1 órakor ért véget az elnök életetésével, a kinek már eddig is kiváló érdemei vannak az énekes könyv reformja körül.

Regényes házasság.

— Saját tudósítónktól. —

Szatmár márcz. 8.

Érdekes szerelmi házasságról ad hírt szatmári tudósítónk. A regény hőse egy kairói hercegnő és egy szatmári földbirtokos.

L u z s é n s z k y-Balla Rudolf szatmármegyei földbirtokos jegyet váltott Kairóban S z a i d Tuszimo hercegasszonnyal a khedive közeli rokonával. Érdekesek az előzményei ennek a házasságnak.

Luzsénszky Balla Rudolfot eredetileg Bah Ballának hívták. Jómódu, előkelő szatmármegyei izraelita femiliának gyermeke, a ki azonban áttért a katolikus hitre.

Keresztapja Luzsénszky Félix br. volt, a képviselőház terembiztosa, a ki tudvalevőleg nemrégiben Tranzvába utazott, hogy részt vegyen a burok szabadságharczában.

Utóbb fiává is fogadta Ballát s az érdekes fiatal ember azóta használja a kettős nevet. Különbönbönb pedig mindösszevőve kevés idejét töltötte Magyarországon.

Nagy passzióval barangolta végig a külföldet s hogy a civilizációra ráunt, végre exotikus országokba nézett el. — Így jutott Kairóba.

Ajánló levelei révén megismerkedett Grubicy Lászlóval, a kairói nemzetközi bíróság elnökével, a ki tudvalevőleg honfitársunk és tárt karral, fogad minden magyart. Grubicy aztán rendre megismertette az előkelő társasággal, a hol szivesen látták az előkelő modoru fiatal embert.

Igy jutott el az udvaeba is. Az egyik udvari bálon azután találkozott Szaid Tuszimo hercegasszonnyal, a ki angol származású nő és özvegye akhediye egyik közeli rokonának.

Kölesönös vonzalom fejlődött kettejük között, melyet azonban a khedive nem jó szemmel nézett. Ki is j e l e n t e t t e B a l l á n a k, hogy házasságra ne is gondoljon.

A két szerelmes kitartása azonban győzött, a khedive is megadta beleegyezését és Balla most jöthaza szatmári kastélyába hogy fényesen berendeztesse a lakosztályokat.

A jövő hetekben a hercegasszony is eljön Magyarországra, megtekinti új otthonát, azután pedig Londonba utaznak mind a ketten. Ott lesz az esküvő a menyasszony rokonainak körében.

N A P I H I R E K.

Debreczen, márczius 8.

— Öröm a gr. Dégenfeld családban. Debreczen városának és Hajdu megyének érdekekben gazdag, szeretett főispánját gr. D é g e n f e l d Józsefet nagy családi öröm érte. A főispán nagyapa lett! Leányának A n n a grófnőnek, L á s z l ó Elemér sorhajóhadnagy tengerészeti előadó nejeének, mint egy Bécsből jött távirat jelenti, fia született. Örömhirt hozott a távirat a családnak, mely a boldogság verőfényével vonja be a nagyapa főispánnak a közügyek nehéz gondjaitól megterhelt homlokát.

— Teljes tanácsülés. A városháza nagy tanácstermében ma délutánt S i m o n f l y Imre kir. tanácsos polgármester elnöklete alatt teljes tanácsülés volt, melyen a városi folyó ügyeket intézték el.

— Hajdu megye állandó választmánya folyó hó 12-én délután ülést tart, melyen a folyó ügyeket intézik el.

— Kinevezések. A hivatalos lap mai száma közli, hogy B e r n á t h Elemér a debreczeni ítélőtábla elnöke R ó z s a Lőrincz és F e h é r Gyula végzett joghallgatókat a debreczeni ítélő tábla kerületébe ideiglenes minőségű segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

— Az ipartestület és a közvilágítás. A debreczeni ipartestület tegnap terjedelmes beadványt intézett a városi tanácshoz. Az ipartestület megokolt s megindokolt kérvényében arra kéri a városi tanácsot, hogy a közvilágítás kérdésében bármely ajánlóközzel lép is szerződésbe, szerződésileg kötelezze a villanyvilágítás berendezésével egyidejűleg az ipari bérnyhelyek felállítására s

hogy e bérnyhelyeket a társulat, illetőleg szerződött fél az iparosok részére a legolcsóbb használati díj mellett engedje át.

— Debreczen állomás új felvételi épületét a régi épület helyén tervezik, minek folytán 16.000 korona költséggel ideiglenes felvételi épületet emelnek. Az ideiglenes állomás építése már nagyban folyik.

— A vármegyei tisztviselők fizetés pótléka. Öröndetes leirat érkezett ma a belügyminisztertől Hajdu vármegyéhez; öröndetes hírt hozott a különböző rendű és rangu hivatalnokoknak. A belügyminiszter 23.597 sz alatt kelt leiratában tudtul adja, hogy a vármegyei tisztviselők fizetés emelésére 7822 korona államsegélyt ad Hajdumegyének és hogy a fenti összeget, már a jelen évre is kiutalt. Ép azért felhívja a vármegyét, hogy az összeget méltányos arányban sürgősen ossza föl a tiszt, segéd, kezelő és szolga személyzet között s a felosztástól szoló jelentést mielőbb terjesszék föl hozzá jóváhagyás végett. A vármegye a felosztást márczius 21-én tartandó rendkívüli közgyűlésén fogja eszközölni.

— Az olasz bor ellen. Az olasz bor ellen ország szerte megindult mozgalom mindinkább szélesebb hullámokat kezd verni. Ma újabb átirat érkezett e tárgyban Debreczen városához Versecz városától, mely elmondva, hogy az ujra éledő magyar bor kereskedésnek mily óriási hátrányára szolgál az olasz b o r o k alacsony vámtarifája, mely mellett tömérdek m e n n y i s é g ü o l a s z b o r özönlik be az országba, — mely a még gyermek korát élő új bortermésünket képes lenne tönkre tenni, arra hívja föl Debreczen városát, hogy pártolja a kereskedelmi miniszterhez fölterjesztett azon feliratát, melyben arra kéri hogy az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződést bontsa (főleg még lejártá tehát az 1903-ik év decz 31-ike előtt. Az átiratot legközelebb fogja tárgyalni a közgyűlés.

— Esküvő. Közelebb tartotta esküvőjét Gergelyffy István kir. törvényszéki hivatalnok. K a t o n a Róza kisasszonnyal, K a t o n a Imre helybeli polgár kedves szép leányával. Az esküvő után lakoma volt, ezt tancz követejA fiatal párnak sokan kívánnak szerencsét és boldogságot.

— Akik jobb vasúti összeköttetést kérnek. A debreczeni gazdasági egyesület, továbbá B é s z l e r Károly tanácsnok, árvaszéki elnök huszonnégyszázötvennégy társával azon kérést intézték a MÁV. üzletvezetőségéhez, hogy hozná összeköttetésbe a Debreczenből reggel 5 ó. u. Mihályfalva felé induló vonatot a Székelyhid felé induló vonattal. Nem kételkedünk, hogy a MÁV., miután ezen kérés teljesítésével semmiféle forgalmi akadály sem merül fel, teljesíteni fogja helybeli gazdaközönségünknek és a Székelyhid környékén birtoktesttel bíró szőlőskert-tulajdonosoknak kérését.

— Az izr. hitközségi tagok figyelmébe. Értessitetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc utczaiz izr. templonban az istentisztelet továbbbi rendelkezésig a következő időben fog tartatni: Köznapokon reggel 6 órakor, d. u. 1/4 6 órakor Szombat és ünnep napokon d. e. 9 órakor. d. u. 4 órakor Péntek és ünnep napokat megelőző este 1/2 6 órakor A templom fülve van

— **A zenekedvelők hangversenye.** A zenedisztermében folyó 1900. évi márczius hó 11-én. vasárnap tartja a debreczeni zenekedvelők köre negyedik hangversenyét a következő műsorról. 1. Liszt F. Lucrezia Borgia ábránd. Zongorán előadja: P. Nagy Zoltán ur. 2. Saint-Saens C. 18 mű. Zongorahármas. Allegro vivace, Andante. Scherzo. Allegro. Előadja: dr. Láng Sándor (zongora) Márton Imre (hegedű) és Kövy Lajos urak (gordonka) 3. Verdi J. Aida dalművéből ének-kettős. Előadja: Harsányi Emma (Aida) és Adamek Irma (Amneris) urhölgy — zongorán kíséri: Jóna Kálmán ur. 4. Hummel N. J. 74. mű. D. moll Septett. Allegro con spirito. Menuetto. Andante con variazioni. Finale. Előadja: Steinacker Viola urhölgy (zongora) Fenzl Rudolf (fuvola), Szabur Miksa (oboé), Hannika Rudolf (vadászkürt), Spitz Lipót (mély hegedű), Friedman Samu (gordoka) és Eberhardt György urak (gordonka) A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. A műsor 3-ik és 4-ik száma között 10 percznyi szünet. Kezdeté este 7 és fél órákor pontban.

— **Elhunyt urinó.** Nagy gyász érte a városunkban tiszteletben és közbecsülésben álló Szikszai Szabó és Rickl családot. Dr. Szikszai Szabó József nyugalmazott törzsorvos, városi bizottsági tag forrón szeretett felesége sz. Rickl Ilona uradé tegnap 50 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. A temetés holnap délelőtt 11 órákor lesz a Kossuth utca 29 számú háztól a r. kath. egyház szertartása szerint. A mélyen sujtott család iránt nagy részvét mutatkozik városzerte.

— **A vallás örültje.** A vallási és böleszeti töprengések borították homályba az agyát már régebb időben Debreczen egyik volt gyógyszerészének. Munkaszerető derék ember volt, ki azonban melegen érdeklődött az emberiség, világlét stb. nagy megoldhatatlan kérdései iránt is. Annyit foglalkozott velük, — hogy teljesen rabjukká lett a vége az lett hogy elhomályosodott agya csendes tóhelyben, teljesen kedvencz témáinak engedve át magát töltötte életét. Család tagjai gondosan őrizték s csak néha tudott kiszökni házából. Így ma is egy őrizetlen pillanatban kiszökött a szerencsétlen ember fölment a rendőrkapitányságra s ott a főkapitány előszobájában a rendőröknek kezdte magyarázni tanait, míg csak hozzátartozói, érte nem jöttek s haza nem vitték a szánandó embert lakására.

— **Szerencsétlenség a gépjavitó műhelyben.** Nagy szerencsétlenség történt tegnap a gépjavitó műhelyben Nagy Gábor kerékkovácsossal, ki alig hanem két ujjával fogja megfizetni azt, hogy nem hallagott a figyelmeztető szóra.

Nagy Gábor ugyanis egy vasuti kerékpáron dolgozott, melynek két kerekét egy keréksajtóra tette lesajtolás végett. Nyugodtan végezte a munkát Nagy Gábor, sőt annyira nyugodtan, hogy még a kezét is oda tette az egyik kerékre. A művezető és csoportvezető figyelmeztették ekkor, hogy jó lesz elvenni a kezét, mert még valami szerencsétlenség történhetik, de Nagy Gábor nem hallgatott az intő szóra. Es egyszer csak rémes sikoltásra futnak össze az ott dolgozó munkások, kik megdöbbenve látták, hogy Nagy Gábor balkezének két ujját agépössze-

roncsolta. A szerencsétlenül járt embert nyomban részesítették az első segélyben, melynek megtörténte után, mint-hogy a műhely orvosa a sebesülést súlyosnak miúósította, beszálították a közkórházba, hol a két ujját valószínűleg amputálni fogják.

— **Gonosztevők fényképei.** Nagy fekete papír doboz érkezett ma a rendőrség bünyügyi osztályához. Igaz érdekes a tartalma, amennyiben a fővárosi államrendőrség mintegy 500 többször büntetett egyén fényképét küldte el benne rendőrségünkhöz. A gonosztevők a fényképen kétszeresen vannak levéve, az egyik kép arczban tünteti föl őket, a másik pedig profilban. Ezenkívül soknak a keze is leván fotografálva, különösen azoké, kiknek ismertető jelek vannak vagy a karjukon vagy a tenyerükön. Milyen nagyszerű tanulmány végig nézni ezt a ritka gyűjteményt. Azok sötét arczok, melyeken ott ül az elvetemültség kétségbevonhatatlan jele, az alacsony lapos homlok a kétségbeesett szem, a vastag puffadt ajk stb. stb. Több igen érdekes arcz is van. Fiatal, uri lányoké, köztük egy tizenhat éves finom arczú lányé, ki előkelő szülék gyermeke s már háromszor volt büntetve. Vannak azután elegáns, finom ruhás urak, szemüveggel, monoklival stb. stb. És ez mind bűnös, mind gonosztevő! Mennyi bűn is van felhalmozva abban a papírdobozban!

x **Nélkülözhetetlen házigyógyszer.** A Pserhoferféle vértisztító labdacok, melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leghíresebb orvosok is ajánlják nehéz emésztés gyomorhaj, kólika, ideges fej fájás sápkór stb. betegségeknek. Saját érdekében csalekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja e labdacokat, melyek számtalan esetben csodás hatásuaknak bizonyultak 1 tekeres mely 6 doboz ára 15 lapdacs 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekerese 1.25 frtért, 2 tekeres 2.30 frt. 3 tekeres 3.35 frt küld bérmentve Pserhoter J. gyógyszerészre Bécs I. Singers-trasse 15.

Színház.

A bibliás asszony.

(Premiére.)

Tegnap este félig telt ház előtt került bemutatásra Rogét Viktor új operette „A bibliás asszony.” Az operette a Nép-színházban nagy sikert aratott, nálunk csak közepeset, vagy annál is kevesebbet. A mi taps fölhangzott az vagy a szövegnek, vagy az szereplőknek és jó részben az egyes szereplőknek szólott, kik mindent elkövettek. — hogy „A bibliás asszony” nálunk is beválják. Nem nagyon vált be.

A zene apró számokból áll, melyek talán rövidségüknél fogva nem tettek mélyebb hatást; alig van egy pár megkapó dallama, s a mi a legnagyobb baj igen sok benne a reminiscencia.

A szöveg már sokkal ügyesebb s ha nem volna benne oly sok drasztikusság, jónak is lehetne mondani. Kár, hogy a sok triviálitás, szinpadon való öltözködés, vetkeződség túl pikáns öltözékek stb. nagyon lerontják, annyira, hogy megsokalja még az affléket kedvelő ember is. Ez az egyik oka, annak hogy a darab nálunk nem aratott sikert, a másik pedig az, hogy túlságos hosszú, mihez, különben a hosszú felvonás közök is nagyban hozzájárultak.

A mi az előadást illeti első helyen Perényi Margitot kell kiemelniünk ki tegnap határozott diadalt aratott. Éneke, utólréhetetlen kedves játéka, megjelenésének bája fényes diadalt aratott. Egy oldalról is megismertük, tánczolni is na-

gyon szépen tánczol. A közönség nem is késett tetszésének kifejezést adni többször újrázta s zugó tapssal jutalmazta becézett kedvenczét. A mi sikert ért a darab, neki köszönhető. Mellette Tanayt kell említenünk dícsőzőleg. Jó volt F. Kállay Lujza is, szép alhangja nem tévesztett hatást. Sziklay a karmaster alig pár szavas szerepével perczekig tartó hangos derűtséget keltett. A többi szereplők Rubos, Sárossy, Szigethi, Szathmáry is jók voltak.

Külön meg kell dícsérniünk az igazán szép, és fényes kiállítást és a tűzoltó zenekart.

TÁVIRATOK.

— „A Debreczeni Hírlap” saját külön tudósítójának eredeti táviratai. —

Országgyűlés.

Budapest (Saját tudósítónktól érk. délután 1 ó. 30 p.) Gyűlés előtt a folyosón nagyban tárgyalták a képviselők a még mindig folyó politikai afféreket. Híre járt, hogy a Bánffy ügyben zárt ülést kérnek.

Az üléstárgya a kereskedelmi tárcza költségvetésének folytatása. Első szónok Polónyi Géza, ki a kartellek ellen beszél hosszadalmasan, erősen kikelve ellenül. Utána Saághy Gyula emelkedett szólásra, kinek beszéde után csahugyan zárt ülést kértek, melyben a Bánffy ügyét tették szóvá.

Bánffy afférja.

Budapest (Saját tudósítónktól érk. délután 2 ó. 45 z) A „Vaterland” szerkesztője ma levelet intézett Bánffy megbízottaihoz Gajáryhoz és Daniellhez, melyben kijelenti, hogy Bánffyt személyiben nem akarta sem sérteni sem gyanusítani és azt nem is tette. A neheztelt cikk szerzőjének a megnevezését azonban megtagadták.

Cronje Szent-Ilonán.

Budapest. (Saját tudósítónktól érk. d. u. 1 ó. 50 p) Londonból jött távirat jelenti, hogy az elfogott bur hóst Cronjét katonáival együtt Szent-Ilona szigetére viszik, hol a nagy Napoleon is fogságban volt. Az átszállítást mielőbb megkezlik.

A burok veresége.

Budapest, (Saját tudósítónktól érk. délután 2. ó. 10 p.) Roberts lord hivatalosan jelentette Londonba, hogy a burok hadseregének jobb szárnyát a Modder folyónál teljesen megverte. A menekülő bursereget French tábornok üldözi.

Egy bankigazgató balesete.

Budapest (Saját tudósítónktól érk. délután 2. ó. 30. p.) Minkusz a bécsi Union bank igazgatója, a hiroa pénzügyi kapacitás Budapesten az Angolkirálynő szállodában a mint a lépcsőn leakart jönni elcsuszott és eltörte a lábát.

A zárt ülés.

Budapest, (Saját tudósítónktól érk. délután 2 ó. 40 perczkor.) A képviselőház zárt ülésén, mint kiszivárgott hírek mondják, Ugron Gábor kijelentette, hogy a „Vaterland” Bánffy Dezső bárót gyanusító cikkének ő a szerzője.

Ugron kijelentése óriási izgatottságot keltett.

Sorshuzás.

A poliklinikai jótékonyági sorsjátéknak tegnapi, utolsó húzása az 5936-05. számú sorsjegyre esett a 100,000 koronás főnyeremény 5000 koronát nyert az 1612-28, 1000 koronát az 1479-07, egyenkint 100 koronát 1258-76 1272-10 1788-28 6482-69 9022-06 egyenkint 50 koronát 0291-34 2410-73 3647-60 5131-96 5226-76 5824-25 6781-88 6954-31 7642-62 9980-74, egyenkint 25 koronát: 0428-98 1199-85 2248-22 2416-51 5227-53 3608-54 3942-10 4472-38 5250-41 8352-34 5787-61 7867-52 8473-21 8528-07 9672-99 8743-09 9187-87 9482-70 9636-38 0706-62; egyenkint 10 koronát nyert a 0036-45 0039-34 0052-14 0129-97 0248-85 0414-80 0479-42 0513-64 0655-81 0754-36 1783-02 1115-86 1213-95 1248-62 1285-91 2377-13 1838-18 2036-62 2086-71 2418-13 1505-95 2701-83 2782-44 2789-25 2880-20 2938-39 2985-31 3023-16 3108-01 3109-05 3143-66 3308-27 3333-69 3340-56 3388-60 3683-77 3716-56 3717-11 3744-45 3765-68 3920-13 3930-68 4043-32 4252-45 4312-85 4363-15 4491-73 4502-09 4576-38 4582-98 4682-59 4734-41 4771-02 4840-13 5318-70 5438-18 5447-78 5633-42 5648-82 5711-25 5880-68 6182-13 6274-89 6289-81 6324-80 6418-25 6489-37 6498-30 6609-73 6621-83 6833-04 6860-80 7111-48 7147-35 7194-48 7270-45 7313-89 7457-34 7580-40 7680-22 7755-97 7874-20 8028-10 8048-02 8091-96 8402-42 8644-58 8832-88 8843-29 9009-57 9063-36 9183-30 9257-46 9270-75 9371-15 9522-45 9529-32 9564-80 9652-28 9978-09 — egyenkint 5 korona értéket nyertek a következő sorozatok összes számai: 0074 2513 2799 4054 4250 6326 6963 7222 7847 8124 8250 8616 9430.

Kubelik lumpolt

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, márcz 3.

— Kubelik Jan, a csodálatos hegedűvirtuoz tegnap este érkezett Kolozsvárra, Debreczenből.

Mikor a szállodába megérkezett, Kubelik teát akart inni.

Bementek a kávéházba. Elöl ment Kubelik Jan, a ki a sok izgalomtól még zingárabb lett, mint a milyen volt. Szinte szédelegve ballag.

Utána ment a cseh zongorista. Utána egy csomó impressárió. Hogy címükön nevezzük őket: főimpressárió, az al-impressárió, a mellék impressárió, a fiók impressárió és az X-ed impressárió.

Miután ezek körül barrikádozták a 19 éves cseh legényt, Kubeliknek teát kértek, a ki látható örömmel fogyasztotta el azt az italt, melyhez minden halandónak joga van, a ki 20 krajczárt fizet.

A kávéházi közönség nagy érdeklődéssel kísérte a cseh művész minden mozdulatát s halkán suttozták:

— Kubelik lumpol!

Történt pedig, hogy az asztal közelében ült egy jó módu debreczeni czivis.

A jó módu debreczeni bácsi már akkor nagyot nézett, mikor Kubelik Jan longó fekete sörényével megjelent a kávéházban.

— Miféle maskura ez? kérdezte ismerőseitől.

— Kubelik.

— Ahá! A kiről annyit olvastam.

— Az az

— Tyü, teremtetted, de már ezt szeretném hallani!

— Hát hallgassa meg holnap!
— Igen ám, de reggel elutazom. Most szeretném hallani.

— Nem játszik az most.
— De, a ki áldója van a cseh muzsikusanak, majd játszik ő egy pár magyar nótát!

Ezzel előkapta tekintélyes bőrtárczáját s rácsapott.

— Pinczér.

— Mézta parancsolni!

— Kérde meg Kubeliktől, mennyiért játszana egy pár magyar nótát.

Pár percz mulva visszajön.

— Nem játszik az még egy 1000-sért se.

— Hát akkor süsse meg a tudományát!

Mikor aztán Kubelik teáját elfogyasztotta s a pinczér elakarta vinni a csészét, egy hatalmas sörényű zenebarát ugrott elő, mint dühös oroszán s megragadta a pinczért:

— Melyikből ivott Kubelik? szolt zöld fényben villogó szemekkel. Megveszem a csészét!

— Nem adjuk el!

— Megveszem a széket, a melyiken Kubelik ült!

— Nem eladó.

— Megveszem az asztalt! szolt magánkül s irtózatos erővel kapaszkodva az asztalba.

A zöldszemű sörényes urat öt percz alatt kilökték a pinczerek, mert rájöttek, hogy egész vagyona két hatosból áll.

Apróságok.

Az apa és leánya. A leány: Ő azt mondja, hogy mindennél jobban szeret ezen a világon hogy nem élhet nélkülem.

A apa: Ezt minden fiatalember elmondja.

A leány: Csakhogy nem nekem.

Apróságok. Egyik színésznő veszekszik a másikkal:

— Ne hidd, hogy valami tisztességtelen hölgygyel van dolgod! Én férjes asszony vagyok és a szeretőm házas ember!

Egy apa két fiáról beszél:

— Az egyik — ugymond — éjjel-nappal nemzetgazdaságtant és történelmet magol. — Igazán komikus figura. A másik komoly ember; kis operettek ir, már elő is adtak tőle hármat.

A kaszárnyából. A káplár (az önkénteshez: Micsoda maga czivilben?

Az önkéntes: Filozófus.

A káplár: Gondoltam. Mindjárt olyan kómikus figurának tetszett nekem.

Rettenetes veszteség. A növénytan tanára Tudja-e kisasszony, a növények melyik osztályához tartozik az a virág, a melyet most letépett?

A kisasszony: Nem.

A tanár: Látja, látja, ha most véletlenül nem jövök ide, sohasem tudta volna meg.

Olcsobb. Palikának két ikertestvére született. Apja ezt így hozza tudomására:

— Fiam, egyszerre két kis testvércét vásároltunk neked!

Palika megjegyzi:

— Remélem, párosával olcsóbban kaptátok...

CSARNOK

Romba dönt lelkek.

— Amerikai regény. —

Fordította: G-d J-f.

Folytatás.

9.

IV.

A jogügyész intése.

Mr. Gilbert nem tartotta felette sürgősnek barátait Kent-Farban újra meglátogatni. Már késő délután volt, midőn lassu léptekkel haladt a falu csendes utcáján. Ugy is elég unalmasan töltötte a napot, figyelve a szálloda ablakából az utcán elmenők egyhangu lépteire. Ebéd után bevett kalapját és felöltöztét, s kényelmesen haladt az uton, az általa ösmeretes hely felé.

Ködös decemberi délután velt, a felhőtakart égbolt közeli vihar kitörését jelentette. Néha-néha egy hópehely szállingózott a levegőben — hideg szél fújt a tenger felől — az ut elhagyatott, a mező hóval takarva — és neki úgy tetszett, mintha Norrinával csak tegnap bolyongott volna itt. Ifjúkorát látta visszatérni, midőn Norrinát megszerette. Ha akkor kérdést intéz hozzá, ki tudja, minő feleletet kapott volna; de ama napot és órát elszalasztotta, és most már minden késő volt. Az elvesztett idő többé nem tér vissza.

A hópehelyek mindinkább sűröbben szállingóztak, midőn Mr. Gilbert a kaput kinyitva a házhoz közeledett. Az ablakredőnyökön keresztül a kandalló fényénél egy nyulánk női alakot látott sűrőgni forogni. Selyem fürtei vörös szalaggal voltak lekötvé, és a ragyogó fekete szemek munkáján nyugodtak. A késő látogatás mindazáltal észrevétetett és Norina vidám, üdvözlő mosolylyal ugrott fel, hogy az ajtót kinyissa.

— Mily későn jön kegyed! Azt hittük, hogy nem is látjuk már többé. Egész napon kinéztem, hogy nem jön-e.

Feléje nyujtá kis kezét, s bevezette a szobába, melybenkényelmes nyugágyán, a pattogó tűz mellett, Thordyke Lőrincz hosszú alakja pihent. Mr. Gilbert a hideg időnél még egy fokkal hidegebben köszönté az érdekes beteget.

— Ah, itt van ön. Mondtam Norrinának, hogy kegyed el fog jönni. Én jellemes férfinak ismerem önt, Gilbert, a ki szavát soha meg nem szegi. Itt van e szivartárczája? Szeretnék szivarozni.

— Miss Bourdon jelen van, Mr. Thordyke.

— Áldva legyen Allah érette. Miss Bourdon a legérzelemteljesebb, a legelbajlóbb nő a földön. Ő már régen megengedte a dohányzást, — Nemde Norry? Ő maga tölti meg pipámat, sőt még meg is gyújtja, ha ez az átkozott kar jobban fáj, mint rendszeren.

Gilbert Richard ajkait barapta benső dühe miatt. Itt ülni és Thordyke Lőrincz szemtelen bizalmasságát látni, és hallani, a mint őt »Norry«-nak nevezi, ez a legnagyobb mérvben elkeserítette őt.

— Nincs nálam szivartárczám, és ha itt volna is, nem tudom, valjon megengedném-e a rendes illedelemnek ily mérvben áthágását, hogy önt itt szivarozni engedjem. Mit mond orvos, meddig fog még betegsége tartani, hogy innen eltávozhassék?

— Oh, még egy néhány hétig nem. Átkozott egy fizcamodás volt, azt mondhatom önnek. De miért kérdezi ezt tőlem? Jelenlételem személyiségem még nem érdemes kegyed figyelmére Mr. Gilbert.

— Uram, az ön nagybátya nekem barátom, — viszonzá az ügyész, — és nem szeretném, ha őt rászedné. A legkomolyabban ajánlom önnek, hogy írja meg neki szomorú helyzetét, vagy a legelső alkalomnál magam tudósítom erről.

— Azt teszi ön? Milyen jószágos! De valjon nem kár-e, haszontalanul oly sok alkalmatlanságot magának okozni? Azt kell hinned hogy mr. Darcy Hugó önt mintegy felhatalmazta cselekedeteim felett rendelkezni, de nem tudja ön, hogy huszonhat évvel elegendő idők vagyunk arra nézve hogy zabolára többé ne legyen szükségünk? És mit akar ön? Hisz azt nem kerülhettem el, hogy Lydvard Tom meghívását elfogadjam, vagy hogy lovaim megbokrosodását megakadályozzam. Nem kerülhettem el karom és csipőm kifecszamodását, valamint nem tehetek arról, ha ily két ápolónő, mellett mint miss Kent és miss Bourdon, magamat a hetedik égben képzelem. Ne legyen ön oly balga, Gilbert; Norina, gyermekem, nagyon kimerültem a sok beszédől. Miért nevet ön? Kérem, sziveskedjék nekem pipát és tüzet hozni.

Miss Bourdon, mosolyogva az átmenet felett, gyorsan felemelkedett, hogy engedelmesskedjék, az ügyész szintén felállott, de vad haraggal.

— Engedje meg, miss Bourdon, hogy istenhozzádot mondjak kegyednek. Ma este vissza térek New-Yorkba. Mielőtt elmennék beszélhetek e még nagybátyjával?

E kérdésnél az ajtó megnyílt, s Eszter néni lépett be.

— A mint a csarnokon keresztül jöttem hallottam az ön hangját, mondá. — De csak nem fog bennünket oly gyorsan el hagyni?

— Nagyon sajnálom, hogy azt tennem kell, de üzletem sürgősen várja visszatérése met. Csak annyi időm van caupán, hogy önökötől elbucszam, s fivérével egy szót szólnak. Hol találhatom őt?

— Valószínűleg az istállóban majd elkísérem önt oda.

— Köszönöm. Isten önnel miss Bourdon.

Kezeik ismét találkoztak. Norina kinézése zavart és szomorú volt, azonban nem kérte Gilbertet a maradásra. Merev testhajlást téve mr. Thorndyke előtt, elhagyta a joggyűsz a szobát, hogy Eszter nénit kövesse.

— „Egy szót kegyed fivéréhez?” morgogta mr. Thorndyke magában. Tudom, hogy mi van szándékában. „Ezen ficzkó, e Thorndyke egy tékozló, kártyás, kéjelgő. Ne engedje őt Norinával együtt.” Ez lesz körülbelől tartalma annak, mit mondani fog. Ah, ha elgondolom, hogy ő ily életkorban szerelmes lesz! pedig elég idős arra, hogy valami okosabbat cselekedjék! — Azonban a boldogok ily korban legveszedelmesebbek. És ön, mr. Gilbert Richárd, már nagyon későn jön. Az ön intése éppen tizennégy nappal később el! Ezer köszönet, bájos ápolónóm, mondá aztán hangosan Norinához, ki pipával és gyufával kezében a szobába belépett. Mit tennék; ha kegyed nem volna?

(Folyt. köv.)

Zene-estélyek.

A B kávéházban szerda: Rác Károly Szombat: Magyar Testvérek vasárnap: Veress Tóni.

A „Balaton” kávéházban hetenkint két ízben Csütörtökön és Vasárnap csigányzenekar játszik.

Az „Angol Királyné” kávéházában Kedden este Magyar Testvérek. Csütörtök és Péntek este Rác Károly. Vasárnap felváltva Rác és Magyar-Testvérek tartanak zene-estélyt.

A „Központi kávéházban” naponta felváltva Rác Károly és Magyar Testvérek zenekara játszanak.

A „Magyar-király” kávéházban Kedden és Csütörtökön felváltva Rác Károly és Kiss Béla zenekara tart zene-estélyt. Szombaton este a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara játszik

Corsó-kávéházban zeneeste hetenkint 3 szor. Hétfőn Magyar Testvérek, Szerdán Kiss Béla csütörtökön Rác Károly zenekara

Vasuti menetrend

Érvényes 1899. Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul		V o n a t	Erkezik
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat	1.28 délután
P.-Ladány	3.37 délután	Tv. sz. sz.	5.13 délután
P.-Ladány	8.15 este	Személyvonat	9.4. este
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat	11.50 délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.1. este
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat	5.1 reggel
Debreczen—M.-Sziget			
Királyháza	5.22 reggel	Személyvonat	1.0 délután
M.-Sziget	3.— reggel	Személyvonat	9.50 délelőtt
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat	10.50 éjjel
M.-Sziget	6.46 este	Gyorsvonat	11.18 éjjel
Szatmár	8.20 este	Tv. sz. sz.	12.46 éjjel
Debreczen—Szerencs			
Szerencs	8.25 reggel	Személyvonat	11.26 délelőtt
Szerencs	4.01 délután	"	7.03 délután
Szerencs	7.— este	"	10.30 éjjel
Debreczen—Füzes-Abony			
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24 délelőtt
Tisza-Füred	4.16 délután	"	7.56 este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes			
N.-Léta—Vértes	8.35 reggel	Vegyesvonat	10.43 délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.21 délután	"	6.15 délután
Debreczen—Tisza-Lök			
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat	9.17 délelőtt
"	4.06 délután	"	7.29 este
H.-Nánásig	11.20 déli	"	1.18 délután

* Minden kedden.
**Csak Tisza-Füredig

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik		V o n a t	Indul onnán
P.-Ladány	7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.05 reggel
P.-Ladány	5.14 reggel	Személyvonat	4.06 reggel
Budapest	3.36 délután	Személyvonat	9.15 délelőtt
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat	1.55 délután
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat	7.03 este
M.-Sziget—Debreczen			
Szatmár	7.51 reggel	Személyvonat	4.— reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat	6.— reggel
Királyháza	6.45 este	Személyvonat	1.22 délután
M.-Sziget	8.56 reggel	Gyorsvonat	4.50 reggel
M.-Sziget	10.12 éjjel	Személyvonat	3.50 délután
Szerencs—Debreczen			
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.— reggel
Szerencs	12.21 délután	Személyvonat	9.07 délelőtt
Szerencs	7.55 este	Személyvonat	5.10 délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen			
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	"	1.05 délután
Tisza-Lök—Debreczen			
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyes vonat	5.06 reggel
Tisza-Lök	6.35 este	"	2.35 délelőtt
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30 este
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat	4.18 reggel
Füzes-Abony	5.43 délután	"	11.35 délután

Közgazdaság.

Budapesti gabonátöze-de.

Weisz József budapesti terményvizományi cégjelölése. —

Debreczen márczius 9.

Készáru tartatott:

Okt. buza	7.81	—	82.
Tavaszi buza	7.60	—	61.
Okt. rozs	6.36	—	31.
Októberi zab	5.04	—	25.
uj tengeri 1899	5.07	—	08.
Fehérmezeyi; 100 mm. 77 k 8 forin 10 krajczáron, 1500 mm. 74 kr. 7 forintot 85 krajczáron mind három hónapra			
Erdélyi: 100 mm 78 5 k 7 forint 90 krajczáron 100 mm 77 5 k 7 forint 60 krajczáron mind három hónapra.			
Rozs: 100 mm. 6 forint 05 krajczáron 100 mm, 6 forint 20 krajczáron, 200 mm. 6 forint 90 krajczáron 1 mm 6 forint 15 krajczáron mindhárom hónapra.			

Bérkocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napzámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	8	8
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	8	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1/2 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállásodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetésoknál (valláskülönbség nélkül), ha a végítességek a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színház menet	60	40
A színházból jövet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz napal menet vagy jövet kéni táskával	50	80
Éjfel	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csuhoglyár, légszessgyár, kertészeti egyület és gémalomhoz menet vagy jövet	50	80
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	80
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Különböző három- és lövöldézhelyre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
Katonai lakóházhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	80
menet és visszajövet 1 órai várakozással, minden további órára	50	80

A híres
Haldek-féle
Elite-magvak
 u. m. 95 % csiraképeségű
Oberdorsli repa mag
 99 1/2 % tisztaságú
Lucerna-mag stb.
 jutányos áron kapható.

Haldek mag-nagykereskedésében József főherceg őcs. és kir. Fensége udvari szállítójánál Budapesten, Károly-körut 9. s a vidéken minden jobb üzletben, mely magot tart.
 A cég Debreczeni képviselője Konrad L. ur Arany János utca 28. sz.

Ezen labdacok hatása gyors és biztos!

Használati utasítás mellékelve:
 1. doboz, mely 15 labdacból áll 21 kr.
 2. doboz, mely 6 doboz 1 fr 05 kr.
 A pénz előzetes beklndése után bérmentve:
 1 tekercs 1 fr 25 kr.
 2 tekercs 2 fr 30 kr.
 3 tekercs 3 fr 35 kr.
 10 tekercs 9 fr 20 kr.

Használati utasítás mellékelve:
 1. doboz, mely 15 labdacból áll 21 kr.
 2. doboz, mely 6 doboz 1 fr 05 kr.
 A pénz előzetes beklndése után bérmentve:
 1 tekercs 1 fr 25 kr.
 2 tekercs 2 fr 30 kr.
 3 tekercs 3 fr 35 kr.
 10 tekercs 9 fr 20 kr.

Övakodjunk utáztatoktól!

Perhofer J. Vértisztító Labdaccai

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Perhofer J. Vértisztító Labdaccai

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Perhofer J. Vértisztító Labdaccai

Perhofer J. Vértisztító Labdaccai

Perhofer J. Vértisztító Labdaccai

Elvállal mindetféle szobafestéseket tapetirozásokat, templomok fetését, oltárok s szécsékek aranyozását a legművésziesebb kiviteben.

Horváth András
 szoba és templom festő.

DEBRECZEN,
 Piacz-utca 21. szám alatt
 a Tisza-palota átellenében.

Wescher Wyss és Társa gépgyár részv.-társ. Zürich.

Különleges gyártmány

jégyárak és hűtőgépek

szénsavval.

Képviseletőség:
Dr. Wagner és társai EGYESÜLT GYÁRAK mint betéti társaság
Budapest, IX. Tinódy-utca 3. szám.

Jégyár és hűtő-berendezések a legkülönfélebb kivitelben és nagyságban jégyárak, vágóhidak, sörgyárak, kórházak, csokoládégyárak, hentesüzletek, tejgazdaságok, sörriktárak, szőlodák stb. stb. részére.

Kivánatra költségvetéssel és gyártási számvetéssel szivesen szolgálunk.